

ผลการเล่านิทานชาดกในการปลูกฝังฆราวาสธรรม 4

ให้กับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น

The Effect of Telling Jataka Tales in Inculcating Gharavasadhamma 4
to Early Childhood Children in Child Development Center
of Local Administrative Organizations, Khon Kaen Province.

รัชณีบุรณ์ เนตรภักดี¹, คัมภีรภาพ คงสำรวย²,

ชุลีพร นาหวนิล³, สุทธินันท์ พรหมพันธุ์ใจ⁴

Radchaneeboon Neadpuckdee¹, Khamphiraphap Kongsumruay²

Chuleeporn Nahuanin³, Sutthinun Promphanjai⁴

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Author for Correspondence: Email:Pim_kku@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังฆราวาสธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยการเล่านิทานชาดก เปรียบเทียบฆราวาสธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานชาดก และเพื่อสร้างคู่มือในการส่งเสริมฆราวาสธรรม 4 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานชาดก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุ 3-5 ขวบที่กำลังศึกษาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) นิทานชาดก จำนวน 4 เรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ฆราวาสธรรม 4 2) แผนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) แบบประเมินผลฆราวาสธรรม 4 สำหรับเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย พบว่า ผลการปลูกฝังฆราวาสธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนโดยการเล่านิทานชาดก 5 วิธี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ผลการเปรียบเทียบหลักฆราวาสธรรม 4 ทุกด้าน พบว่า การปลูกฝังฆราวาสธรรม 4 ในเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยหลักฆราวาสธรรม 4 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมประกอบการเล่านิทานชาดกพบว่าหลักฆราวาสธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ การเล่านิทานชาดก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ < 0.001 ซึ่งผลที่เกิดจากงานวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ จัดทำคู่มือการเล่านิทานชาดกโดยในคู่มือจะประกอบไปด้วย การนำแผนการการจัดประสบการณ์ไปใช้ เทคนิคการเล่านิทานชาดกทั้ง 4 แบบได้แก่ การเล่าแบบเปิด CD การเล่าประกอบหนังสือ การเล่าประกอบหุ่นมือ การเล่า

นิทานแบบเล่าไปวาดไป และการเล่านิทานแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม รวมถึงการวัดและประเมินผล เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปลูกฝังให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นประชากรที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : นิทานชาดก, ฆราวาสธรรม 4, ชุมชน, ปฐมวัย

Received: 28/10/10 **Revised:-- Accepted:** 7/11/62

Abstract

The purposes of this research were :1) to cultivate the Gharavasa-dhamma 4 for early childhood in the community by telling Jataka Tales, 2) to compare the Gharavasa-dhamma 4 of early childhood before and after telling Jataka Tales, and 3) to create a handbook to promote the Gharavasa-dhamma 4 for early childhood by telling Jataka Tales. The samples in the research were male and female aged 3-5 years old studying at the child development centers under the local administrative organizations in the Khon Kaen province. There were 327 students. The tools used in the research were 1) 4 stories of Jataka tales with content related to Gharavasa-dhamma 4, 2) Learning experience plans, and 3) Gharavasa-dhamma 4's Evaluation Form for early childhood.

The results were as follows:

The result of cultivating the Gharavasa-dhamma 4 for early childhood in the community by telling 5 methods. The overall result was at a high average level. The results of the comparison of Gharavasa-dhamma 4 in all aspects were at high level. The average value of the Gharavasa-dhamma 4 before and after by using the activity with telling Jataka tales had significant differences at the level < 0.001 . From the result of the research, the researchers created the handbook for telling Jataka tales. The handbook consisted of the implementation of Learning experience plans, techniques for telling the four Jataka tales styles, including the telling with CD, the telling with book, the telling with hand puppets, telling with drawing and telling with participation, measurement and evaluation. That was a guideline for related people to cultivate youth into ethics and quality citizens in the future.

Keyword : Early-Childhood, Gharavasa-Dhama 4,Jataka, Local

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน สภาพสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังจะเห็นได้จากสังคมที่ยึดถือศีลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี มาสู่สังคมแห่งวัตถุ อันเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบันการเลื่อนไหลของพฤติกรรม ส่งผลให้แนวคิด วิถีชีวิต ค่านิยมของบุคคลในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากหลักของการมีศีลธรรม จริยธรรมอันดีงามตามหลักธรรมของพุทธศาสนา จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้เกิดแนวคิดการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กล่าวว่า พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา จะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้าน เด็กแต่ละคนจะเติบโตและมีลักษณะพัฒนาการแตกต่างกันไปตามวัย โดยที่พัฒนาการเด็กปฐมวัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัย เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ขวบ ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก จึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็กซึ่งจากการที่คณะผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้ไปนิเทศศึกษาศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ซึ่งปฏิบัติการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนต่าง ๆ ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า เด็กปฐมวัยในชุมชน มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก เช่นเด็กมีพฤติกรรม สมาธิสั้น พฤติกรรมความก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งล้วนมีสาเหตุมาจากปัญหาในชุมชน โดยทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาในชุมชนนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ปัญหาหลัก ๆ ที่พบโดยส่วนใหญ่ในชุมชน คือ ปัญหาการอยู่อย่างแออัด ปัญหาการปล่อยลูกไว้กับผู้สูงอายุ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ส่งผลให้เด็กปฐมวัย เรียนรู้และจดจำพฤติกรรมดังกล่าว และมาแสดงออกกับเพื่อนที่โรงเรียน เด็กบางรายโดนผู้ปกครองทำร้ายร่างกายถึงขั้นรุนแรง ซึ่งถ้ายังปล่อยให้ปัญหาดังกล่าวดำเนินไปจะส่งผลให้เด็กปฐมวัย ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นกำลังของชาติในอนาคตจะมีพฤติกรรมรุนแรง ก้าวร้าวติดตัวไปจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้คณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะปลูกฝังหลักธรรมฆราวาสธรรม 4 สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้การเล่านิทานชาดกเพื่อให้เด็กเป็นผู้ที่คุณธรรมจริยธรรมในการใช้ชีวิตในภายภาคหน้า และเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เป็นคนดีพร้อมที่จะก้าวเดินไปสู่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขและเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อปลูกฝังพระวาสารธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยการเล่านิทานชาดก
2. เพื่อเปรียบเทียบพระวาสารธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานชาดก
3. เพื่อสร้างคู่มือในการส่งเสริมพระวาสารธรรม 4 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานชาดก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุ 3-5 ขวบที่กำลังศึกษาอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 9 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 - 2.1 นิทานชาดก จำนวน 4 เรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ พระวาสารธรรม 4 คือ

ลำดับที่	หน่วย	นิทานเรื่อง	หลักพระวาสารธรรม 4	วิธีการเล่า
1	หนูน้อยอดทน	โกชาซานิยะอาชาใจเพชร	ความอดทน	วันที่ 1 การเปิด VDO วันที่ 2 การเล่านิทานประกอบหนังสือภาพ วันที่ 3 การเล่านิทานประกอบหุ่นนิ้วมือ วันที่ 4 การเล่านิทานแบบเล่าไปวาดไป วันที่ 5 การเล่านิทานโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม
2	หนูข่มใจได้	มหาเศรษฐีผู้ใจบุญ	ความข่มใจ	
3	เด็กดีต้องซื่อสัตย์	ดาบสขี้โกง	ความซื่อสัตย์	
4	การเสียสละ	พญาลิง	ความเสียสละ	

ได้นิทานชาดกจำนวน 4 เรื่องจากจำนวน 20 เรื่องจากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในการเลือกนิทานชาดกที่มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับหลักพระวาสารธรรม 4 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 2 ท่านจาก 3 ท่าน

2.2 แบบทดสอบค่าเฉลี่ยหลักชราวาสธรรม 4 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่า นิทานชาดก โดยวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามหลักชราวาสธรรม 4 คือ ความอดทน ความข่มใจ ความ ซื่อสัตย์ ความเสียสละ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ ระหว่าง 0.50-1.00 มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.40 - 0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.59 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.54

2.3 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการใช้นิทานชาดกจำนวน 4 แผนใช้เวลา วันละ 40 นาที ทุกวันจันทร์- ศุกร์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ซึ่งมีค่าความเหมาะสมอยู่ที่ 4.69

2.4 แบบประเมินผลการเล่านิทานชาดก ทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 40 ข้อ มีค่า ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 และมีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

3. การเก็บข้อมูล

3.1 ปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ และอบรมผู้ร่วมวิจัยในการใช้ แบบทดสอบการปลูก ฝังชราวาสธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก แผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการเล่านิทานในรูปแบบ ทั้ง 5 รูปแบบพร้อมวิธีการวัดผลประเมินผล ซึ่งจะมียุทธวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อให้ข้อมูลมีความน่า เชื่อโดยใช้วิธีการในการประเมินดังนี้

1) ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรม (Pretest) ด้วยแบบทดสอบการปลูกฝังชราวาส ธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที

2) จัดการเรียนรู้โดยผู้ช่วยวิจัย ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน เป็น เวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ ซึ่งการดำเนินการวิจัยในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นเวลา 40 นาที สัปดาห์ ละ 5 วัน รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง โดยใช้แบบประเมินประเมินตามหลักชราวาสธรรม 4 แล้วนำข้อมูลมา วิเคราะห์หาคะแนนพื้นฐานของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้าน

3) เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรม ทำการทดสอบหลังการจัดกิจกรรม (Posttest) ด้วย แบบทดสอบการปลูกฝังชราวาสธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาในการ ทดสอบ 30 นาที

4) เมื่อเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบการวัดผลประเมินผลกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่(Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการปลูกฝังหลักชราวาสธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษา อยู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดขอนแก่น ด้วยการเล่านิทาน

ขาดโดยใช้เทคนิคการเล่า 5 แบบ ด้วยเทคนิค STAD ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 วิเคราะห์ ข้อมูล เปรียบเทียบผลรวาธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการเล่า นิทานขาดด้วยเทคนิค STAD ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ ค่าสถิติเปรียบเทียบ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการปลูกฝังธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยการเล่านิทานขาด โดยคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสำรวจโดยคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับ ชื่อ – สกุล เพศ อายุ สถานภาพ ของการศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น ของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 มีอายุระหว่าง 4 – 5 ขวบ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 แล เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการปลูกฝังธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยการเล่านิทานขาดจากแบบประเมินผล การเล่านิทานขาดในการปลูกฝังธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น พบว่าผลการเล่านิทานขาดทั้ง 5 รูปแบบ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ($\bar{x} = 3.72$ และ $S.D. = 0.84$)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการเล่านิทานขาดโดยคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าสถิติเปรียบเทียบ

ค่าสถิติสำหรับใช้ในการทดสอบค่าเฉลี่ยหลักธรรม 4 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมประกอบการเล่านิทานขาด พบว่า ค่าสถิติสำหรับทดสอบที่คำนวณได้จากข้อมูลตัวอย่างโดยจะใช้เทียบกับค่าจากตารางมาตรฐาน และจากค่าที่ได้เท่ากับ -16.357 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.001

ตอนที่ 3 คณะผู้วิจัยได้สร้างคู่มือในการส่งเสริมธรรม 4 สำหรับเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานขาดโดยคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล และได้จัดทำคู่มือการเล่านิทานขาดโดยในคู่มือจะประกอบไปด้วย 1) การนำแผนการการจัดประสบการณ์ไปใช้ 2) เทคนิคการเล่านิทานขาดทั้ง 4 แบบได้แก่ การเล่าแบบเปิด CD การเล่าประกอบหนังสือ

การเล่าประกอบหุ่นมือ การเล่านิทานแบบเล่าไปวาดไป และการเล่านิทานแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม 3) การวัดและประเมินผล

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 มีอายุระหว่าง 4 – 5 ขวบ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 และเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการปลูกฝังขรวาธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในชุมชนด้วยการเล่านิทานชาดก 5 วิธี พบว่าผลการเล่านิทานชาดกทั้ง 5 รูปแบบ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ($\bar{x}$ = 3.72 และ S.D. = 0.84) โดยรูปแบบการเล่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเล่าแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ($\bar{x}$ = 3.88 และ S.D. = 0.75)

3. ผลการเปรียบเทียบหลักขรวาธรรม 4 ทุกด้าน พบว่า การปลูกฝังขรวาธรรม 4 ในเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}$ = 3.68 และ S.D. = 0.80) และหลักขรวาธรรม 4 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ จาคะ คือ ความเสียสละ ($\bar{x}$ = 4.56 และ S.D. = 0.89)

ด้านพฤติกรรมด้านความอดทน ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปลูกฝังขรวาธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวม ($\bar{x}$ = 2.86 และ S.D. = 0.79) อยู่ในระดับปานกลาง และในรายการส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รอคอยได้เมื่อสั่งให้รอ ($\bar{x}$ = 3.37 และ S.D. = 0.76) อยู่ในระดับมาก

ด้านพฤติกรรมด้านความขี้ใจ ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปลูกฝังขรวาธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ($\bar{x}$ = 3.34 และ S.D. = 0.86) อยู่ในระดับปานกลาง และในรายการส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แก้ปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.58 และ S.D. = 0.73) อยู่ในระดับมาก

ด้านพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปลูกฝังขรวาธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.12 และ S.D. = 0.83) อยู่ในระดับมาก และในรายการส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจและสนุกสนาน ($\bar{x}$ = 4.38 และ S.D. = 0.84) อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านพฤติกรรมด้านความเสียสละ ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการปลูกฝังขรวาธรรม 4 โดยการเล่านิทานชาดก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.56 และ S.D. = 0.89) อยู่ในระดับมากที่สุด และในรายการทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน ($\bar{x}$ = 4.65 และ S.D. = 0.78) อยู่ในระดับมากที่สุด

และค่าเฉลี่ยหลักขรวาธรรม 4 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมประกอบการเล่านิทาน ชาติคพบว่าหลักขรวาธรรม 4 ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ การเล่านิทานชาติค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ < 0.001

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการเล่านิทานชาติคในการปลูกฝังขรวาธรรม 4 ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

รูปแบบการเล่านิทาน ทั้ง 5 รูปแบบ คือ 1) การเล่าประกอบ CD 2) การเล่าประกอบหนังสือ ภาพ 3) การเล่าประกอบหุ่นนิ้วมือ 4) การเล่าแบบเล่าไปวาดไป 5) การเล่าแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมาก ทั้ง 5 รูปแบบ ซึ่งการเล่านิทานทั้ง 5 รูปแบบ ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก อาจเป็นเพราะถึงแม้จะเป็นวิธีการที่แตกต่างกันแต่ก็เป็นการเล่านิทานเหมือนกันจึงทำให้เด็กมีความชอบ ในทุกรูปแบบ และการเล่าแต่ละรูปแบบนั้นมีเนื้อเรื่องที่เป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งในการทดลองช่วงแรก เด็กมีความสนุกสนานและตื่นเต้นแต่เมื่อจัดกิจกรรมในรูปแบบเดิมในแต่ละสัปดาห์ทำให้เด็กเข้าใจ และสามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่าในแต่ละวันจะมีการจัดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบใด ซึ่งแต่ละรูปแบบก็เป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบจึงส่งผลให้การเล่านิทานแต่ละรูปแบบไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่ว่าจะจัด กิจกรรมการเล่านิทานแบบใด เด็กก็ยังคงชอบฟังนิทานและนิทานก็ยังมีผลต่อการพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัยในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับมอริจจิ (Amorggi, 1981) ได้ศึกษาความสามารถในการเล่านิทาน ของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยจะเล่านิทานให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กเล่าเรื่องย้อนกลับและเล่าเรื่องราว ต่อ จากผู้วิจัย ซึ่งทำการทดลองครั้งละ 15 – 20 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ผลการศึกษาพบว่าเด็กสามารถ เล่านิทานได้ถูกต้องการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ พัฒนามากขึ้น ในขณะที่ทำการทดลอง เด็กสามารถ นำเอานิทานที่ฟังไปประยุกต์ และเล่าเรื่องต่อไปหลักการทดลองผ่านไป 3 สัปดาห์

ผลการเปรียบเทียบหลักขรวาธรรม 4 ซึ่งในสัปดาห์ ที่ 1 จะปลูกฝังหลักขรวาธรรม 4 ด้าน ชนิด คือ ความอดทน สัปดาห์ที่ 1 ด้าน ทมะ คือ ความข่มใจ สัปดาห์ที่ 3 ด้าน สัจจะ คือ ความ ซื่อสัตย์ และสัปดาห์ที่ 4 จาคะ คือความเสียสละ พบว่าในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 แปลผล อยู่ในระดับ ปานกลาง สัปดาห์ที่ 3 แปลผลในระดับ ดีมาก และสัปดาห์สุดท้าย สัปดาห์ที่ 4 แปลผลในระดับ มาก ที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะบ่งชี้ได้ว่า เด็กได้รับการปลูกฝังหลักขรวาธรรมในด้านต่าง ๆ มาแล้ว ถึง 3 สัปดาห์ ซึ่งส่งผลให้เด็กเข้าใจ และสามารถนำมาปฏิบัติในการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวันได้แล้ว ส่ง ผลให้การประเมินในสัปดาห์สุดท้ายมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถ้ามีการปลูกฝังในเรื่อง ใดเรื่องหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอแล้วจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กของข้างสูง สอดคล้องกับ Dixon (1992) ได้ศึกษาการเล่านิทานกับเด็กปฐมวัย ณ โรงเรียนดีทรอยด์ จำนวน 146 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม

แต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้ฟังนิทานแล้วมีการสนทนา พาไปศึกษานอกสถานที่ แสดงบทบาทเลียนแบบ ตัวละคร ส่วนกลุ่มที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมจะได้ฟังนิทานอย่างเดียว ผลการทดลอง พบว่าในการฟังนิทานนั้นถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบ หรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้รับผิดชอบจึงควรที่จะมีความเข้าใจและร่วมมือกันในการที่จะปลูกฝังพฤติกรรมด้านคุณธรรม หรือ การเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ ที่จะเป็ประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในภายภาคหน้าต่อไป ส่งผลให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการปลูกฝังขรรวาศธรรม 4 คือ ขันติ คือ ความอดทนทมะ คือ ความข้มใจสัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ จาคะ คือความเสียสละ โดยผ่านการเล่านิทานชาดกด้วยวิธีการเล่า ทั้ง 5 รูปแบบได้แก่ 1) การเล่าประกอบ CD 2) การเล่าประกอบหนังสือภาพ 3) การเล่าประกอบหุ่นนิ้วมือ 4) การเล่าแบบเล่าไปวาดไป 5) การเล่าแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมซึ่งการที่เด็กมีพัฒนาการ จริยธรรมที่สูงขึ้นในระดับดีที่สุด แตกต่างจากการทดลองในระยะแรก เป็นไปได้มากเพราะว่า นิทานกับเด็กเป็นสิ่งที่คู่กัน โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทานและชอบเลียนแบบตัวละครที่ตนเองได้รับฟัง เพราะนิทานนั้นให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และตอบสนองความต้องการของเด็ก กิจกรรมนิทานจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีอิทธิพลผลักดันให้เด็กเกิดความรู้ ใคร่เรียนนำไปสู่ความงอกงาม ดังนั้น ถ้าต้องการปลูกฝังในเรื่องหนึ่งเรื่องใดสำหรับเด็กปฐมวัยแล้ว การใช้นิทานก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เด็กปฐมวัยมีคุณลักษณะที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิมปภา ร่วมสุขและคณะ (2558) ที่พบว่า สื่อนิทานที่มีประสิทธิภาพและมีความน่าสนใจสามารถพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจใน เด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี และครู สามารถสอดแทรกเนื้อหาและข้อความรู้ ที่ต้องการสอนเด็กลงไปนิทานตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้ เป็นการเรียนรู้แบบแทรกซึม ซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ที่จะให้เด็กพัฒนาการทางจริยธรรม ในด้านหลักขรรวาศธรรม 4 จึงได้นำนิทานชาดกที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักขรรวาศธรรม 4 ไปจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยและนำรูปแบบการเล่านิทาน 1 เรื่องที่มีการเล่านิทาน 5 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจและได้รับกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้เด็กได้รับเนื้อหาความรู้และได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ทำให้เกิดพัฒนาการทางจริยธรรม ที่ปรากฏในนิทาน โดยไม่รู้สึกลัวถูกบังคับ เด็กจึงเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก

ข้อเสนอแนะในการนำผลการไปใช้วิจัย

1. ในการจัดกิจกรรมการเล่นที่มีหลากหลายรูปแบบ ควรมีการอบรมให้ผู้เล่า มีทักษะและความสามารถในการเล่นที่แต่ละรูปแบบด้วยความเข้าใจ
2. การจัดกิจกรรมการเล่นแต่ละครั้ง นักเรียนมีความสนใจ ตื่นเต้น และกระตือรือร้นในการฟังนิทานและการร่วมกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน มีสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายสื่ออุปกรณ์บางอย่างนักเรียนยังไม่เคยได้เรียนรู้ ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง
3. ในช่วงแรกของการทดลองเด็กยังไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมแต่ละชนิด เด็กต้องใช้เวลาปรับตัวทำความรู้จักสร้างความคุ้นเคย เด็กบางคนมีแว่แต่สนใจแต่สื่อ อุปกรณ์ ดังนั้นครูต้องคอยกระตุ้นให้เด็กร่วมกิจกรรม และต้องเข้าใจพัฒนาการและความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ครูต้องคอยหาวิธีที่จะทำให้เด็กร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ เช่น การเก็บเด็กเป็นระยะ เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
4. นิทานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้ตามวัยและพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเล่นจึงส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมตามตัวละครที่อยู่ในนิทาน ซึ่งในนิทานชาดกที่นำมาจัดกิจกรรมให้เด็กจึงส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กในเรื่องของหลักพรหมวิหารธรรม 4 ซึ่งส่งผลให้เด็กนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการจัดกิจกรรมการเล่นกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่น เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัยในรูปแบบอื่นต่อไป
2. ควรมีการศึกษากิจกรรมในลักษณะเดียวกันกับการเล่นนิทาน สำหรับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรมในรูปแบบอื่น ๆ ประกอบการทำกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อดูผลการเรียนรู้ของเด็กและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการกิจกรรมสำหรับเด็กต่อไป

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

- เกริก ยุ้นพันธ์. (2547). การเล่านิทาน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิมปภา ร่วมสุขและคณะ. (2558). การสร้างสื่อนิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจในเด็กปฐมวัย. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิเชียร เกษประทุม. (2550). นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.). (2558). สสย. เด็กไทยรู้ไม่เท่าทันสื่อออนไลน์. (online). เข้าถึงได้จาก <http://www.thaihealth.or.th> สืบค้นเมื่อ 25/08/2559.
- C. and Barbour, N. (1994). **Early Childhood Education : An Introduction**. Netherland : Sweets and Zealander B.V.
- Worldfable. (2011). จุดกำเนิดและวิวัฒนาการของนิทาน. (online). เข้าถึงได้จาก. <https://worldfable.wordpress.com/category>. สืบค้นเมื่อ 25/08/2559.